

ПЪТУВАЩИ ДУМИ

Снимка: Теодора Цанкова
Худ. оформление: Таня Дечева, Николай Генов

ХАМБУРГ ПО ВРЕМЕ НА „КОРОНА”

Любомир Георгиев
Централен държавен архив

*Дойде Пролетта и разбуди Земята,
полята потънаха в цвят.
отново за песни настроих душата,
усещам се бодър и млад.*

„Пролет“, Аделберт фон Шамисо (Chamisso 2012: 155)

Навръх Трети март с Миряна се извисихме над вируси, войни и грижи. Полетяхме нискотарифно към Хамбург, за да гостуваме на нейните колежки Леа и Фредерика. От миналия век не бях стъпвал в Германия и копнеех да изпробвам ръждясалия си немски език.

Носехме скъпоценни български дарове като мартеници и млечни шоколади от Своге. Взехме за нашите домакини и антибактериални гелове + мокри кърпички, които новият коронавирус беше превърнал в дефицитна стока във Федералната република.

Самолетът на Райънеър, шумен и натъпкан, ни закара до Хамбург малко по-бързо, отколкото автобусът от София стига Търново и малко по-скъпо, отколкото струва рейсът до Каварна. Сред пасажерите имаше дечурлига, цигани, блондинки с маски, юноши със смартфони... Залезът оранжевееше *отляво*, защото летяхме към *Северна* Германия.

Малката Леа ни чакаше на летището, където ни снима как позираме с медицински маски. С градски автобус пристигнахме в изящния ѝ апартамент, разположен в жилище от 1900 г. Там пътешествениците и домакинята се насладихме на обилна топла вечеря, полята с „*Корона*” и с други бири.

Сутринта се спуснахме към центъра по приятна алея край Алстер, приток на Елба. Въпреки че беше доста по-студено от София, из градините вече се виждаха цветя и нацъфтели дървета. Кметството на Хамбург впечатлява с размера и бароковата си пищност. Някои улици в квартала Шпайхершад са изцяло плавателни канали. Водата

мие стените на тамошните къщи и няма тротоар. Хамбург впрочем е градът с най-много мостове в Европа.

Негова запазена марка е метамодерната Елбфилхармония. За влизане в сградата са нужни билети, но на гишето ми ги дадоха безплатно. Параболичен ескалатор ни изкачи до високата ветровита тераса на Елбфилхармонията, откъдето се открива чудесен обзор към пристанища и катедрали.

Елбфилхармонията (високата сграда вдясно)

После се насочихме към кейовете на Ландунгсбрюкен. Оттам с ферибот № 62 доплавахме до голям остров на Елба. Бяхме си взели „групова карта“ за двама за градския транспорт, която важеше и за този кораб.

Немците почитат обществения транспорт – да вземеш градско колело е безплатно за половин час, достатъчно време да стигнеш до следващия велосипеден коневръз, откъдето отново да вземеш за малко следващия велосипед... Билетът за междуградски влак, който любезната домакиня ни купи по Интернет и ни распечата на своя принтер, ни послужи същевременно и за карта за цялата градска мрежа на Хамбург за съответния ден.

Слязохме от ферибота в квартала Алтона. Масивната сграда на местната община наподобява министерство. От нея започва главна улица, на която кварталният музей граничи с кварталния театър, а в съседната градина се издига разкошен фонтан. След като в епохата на Реформацията Хамбург приел протестантството, католиците в града можели да се черкуват само в чужбина. Най-лесно им било да пътуват до тогавашния град Алтона, който по онова време бил част от Дания. Вероятно това е една от причините центърът на днешния квартал да изглежда толкова представителен.

На следващата сутрин влязохме в известната катедрала, посветена на архангел Михаил. Интериорът на „Михаел“ напомня на търговските кораби на Ханзата.

Разходихме се и до ботаническата градина. Оживена ледена пързалка приятно контрастираше с цъфналите фиданки край нея. Минахме край могъщ бункер на противовъздушната отбрана, върху който кулокранове строяха жилища. В

Стъклата на „Михаел“

ботаническата градина изпъкваше друг бункер, в който жителите на града край Елба са спасявали живота си през Втората световна война.

Привечер пристигнахме с влака в селцето, където сърдечно ни посрещнаха Фредерика и нейният „баскервилски“ дог Каролине. На следващата сутрин се разходихме из китната вилна зона, където разправят, че живеел Клаус Майне от „Скорпиънс“. Дъждовният ден се оказва най-подходящото време да посетим романтичния „средновековен замък“ Мариенбург, построен в средата на XIX в. от последния хановерски монарх, слепия Георг V, за неговата кралица Мария.

Оттам любезната домакиня ни закара до живописния Хилдесхайм. Точно преди 75 г. бомбени килими изпепелили жестоко този град. Масивните каменни стени на някои църкви са оцелели в огнения ад и на тяхна основа тези храмове са възстановени. Храмът „Св. арх. Михаил“ бил осветен през 1022 г. През 1960 г. е завършена неговата реставрация след бомбардировките. Църквата е споделена, като евангелистите лутерани използват надземната част, а католиците служат долу в криптата.

Замъкът Мариенбург

Миряна си купи парфюм в централния магазин на Хилдесхайм два пъти по-евтино, отколкото абсолютно същият струва в мола на Хладилника. Тоалетните в магазините взимат по 50 цента, а в бензиностанциите – 1,50 евро.

Аутобанът към Хамбург минава през смесени гори от бор и брези, край ловни стопанства и бронетанков музей. Фредерика паркира своя фолксваген в краен квартал, пред блока на свое приятелско семейство. Заедно с тях се метнахме на метрото към битака, където си бяхме определили среща с Леа. От „бълха пазара“ накупихме подаръци – брошка пеперуда, напръстник и пръстен. От специална разпродажба на

книги за социални цели там взехме календар със снимки на кораби по Елба. Домакините ни показаха знаци за превъзходството на левицата в политиката на Хамбург – местните футболни агитки са покрили всякакви обществени места с лепенки срещу нацизма. Минахме през демонстрация за правата на бежанците. Знамена на ЛГБТ в цветовете на дъгата се развяваха над огромния стадион, построен до споменатия бункер за зенитна артилерия. Дясната партия „Алтернатива за Германия“, плашеща сила в източните провинции, тук не могла дори да прескочи границата за влизане в общинското управление.

Тунел в стил сецесион преминава под Елба недалеч от Ландунгсбрюкен (откъдето се качихме на „градския“ ферибот № 62). На отсрещния бряг на реката е най-хубавото място за снимане на Хамбург.

На връщане от тунела към центъра се отбихме в кафенето на Шведската моряшка църква. В това уютно място с любезни кафеджийки си сипах пълна чаена чаша шведско кафе с много мляко + минерална вода за цената на едно отбиване в нужника на бензиностанция (подчертавам изрично, че тоалетната в Шведската моряшка църква е безплатна и чиста).

Точно преди да се качим на влака за летището (картата за градски транспорт важи и за него), съзерцавахме как последният ни залез в Хамбург проблясва в отсечените ръбове на огромния Chilehaus – изключителен пример за успешно съчетание на тухлената готика с експресионизма в архитектурата.

Chilehaus

Кацнахме на Терминал 2 в събота малко преди полунощ и „видяхме опашката“ на последното метро, затова се упътихме към паркинга на лицензираните таксита. Светкавично ни настаниха в едно от тях. Вътре замириша на алкохол. Зловещ екшън се вихреше на таблет, поставен в десния долен край на предното стъкло. Високият як шофьор с бръсната глава ми се тросна, когато го попитах къде му е таксиметърът. Нямало нужда да го включва, толкова ли не знам колко струва таксито до дома? След като настоях, мъжът спря колата и след драматична пауза все пак стартира апарата. После се понесохме със 110 км/ч по булевардите на спящата ни столица. Краткият

„полет” с ОК-ката ме разсъни много повече от честите турбуленции при пътуването със самолета.

Пред входа с радостно мъркане ни приветства рижият опашат квартален любимец Азраел. Веднага щом се прибрахме, рукна проливен пролетният дъжд и ясно отбеляза края на немското пътешествие и началото на неочаквана двуседмична ваканция заради пандемията.

Не бойте се обаче от коронавируса, драги мои читатели! Защото пътеписът, който завършихте току-що, без никакво съмнение

*в болести помага, предпазва от беди
и средство е жена Ви момче да ви роди.
Че който го чете и слуша го, томува,
синът се подчинява, слугата му слугува,
на този мъж грехът му прощава се изцяло,
пък бил извършен с дело, със мисъл или с тяло.
Разказвай или слушай сказанието наше,
та болката и даже смъртта не ще те плаши,*

както справедливо го определя една древна арийска класика.¹

Край Алстер

Снимки:

д-р Миряна
Димитрова и

д-р Любомир
Георгиев

¹ Махабхарата. Цит. по памет, ще прощавате!

Библиография

Chamisso 2012: Chamisso, A. Prolet. – Vav: Velikite nemski poeti ot XII do XX v. Antologiya. Podbor i prevod Ventseslav Konstantinov. Sofiya: Siela, 2012. [*Шамисо 2012*: Шамисо, А. Пролет. – Във: Великите немски поети от XII до XX в. Антология. Подбор и превод Венцеслав Константинов. София: Сиела, 2012.]